GOD. XXVII BROJ 10 BEOGRAD, OKTOBAR 1958 CENA 20 DIN.

BLAGOVEST

VERSKI + MESEČNIK

Tko ne pozna Svetog Pisma, ne pozna Krista

ODBACITE LAŽ I GOVORITE ISTINU

Na prvu nedjelju u ovom mjesecu (19. nedjelja po Duhovima) misna je poslanica uzeta iz poslanice svetog Pavla Efežanima. Protumačit ćemo dva dijela današnje misne poslanice: jedan dio govori općenito o obnovi čovjeka kršćanina, a drugi daje neke savjete za praktični život.

Evo međutim cijelog teksta ove misne poslanice (4, 23—28):

Braćo! Obnovite se duhovnim preobražajem svog mišljenja i obucite novog čovjeka, što ga je stvorio Bog u pravdi i istinskoj svetosti. Zato odbacite laž i govorite istinu svaki svome bližnjemu, jer smo udovi jedan drugome. Srdite se, ali nemojte griješiti. Neka sunce ne zađe nad vašom srdžbom. Ne dajte mjesta đavlu. Tko je krao, neka više ne krade, nego neka se radije trudi, da radi svojim rukama, što je dobro, da ima otkuda će dati i potrebnomu.

1. Pavlove poslanice Kološanima, Efežanima, Filemonu i Filipljanima sačinjavaju posebnu jednu skupinu, poznatu pod imenom: poslanice sužanjstva. Sveti ih je Pavao napisao za vrijeme svog prvog sužanjstva u Rimu, između 60. i 62. godine.

U Efezu, velikom gradu Male Azije, proboravio je Apostol mnogo vremena za svog trećeg apostolskog putovanja, između 53. i 57. godine. Godine 57. na Duhove uhvatili su ga u jeruzalemskom hramu. Zatim ostaje dvije godine u sužanjstvu rimskih prokuratora u Palestinskoj Cezareji, a godine 59. pod jesen, na vlastiti njegov priziv, otpreme ga u Rim. Na putu je doživio teški brodolom nedaleko Malte. U proljeće godine 60. dolazi u Rim i tu ostaje do 62. godine. Carski ga je sud riješio optužbe i on je opet mogao nastaviti svoj apostolski rad, sve do godine 66. Istom godine 67. odrubit će mu rimski krvnik glavu.

Za tog prvog rimskog sužanjstva Pavao je poslao po istom „kuriru" svoje poslanice Kološanima, prijatelju Filemonu i Efežanima. Poslanice je nosio Tihik, revni njegov apostolski suradnik. Bilo je to godine 61.

2. Prva dva retka naše misne poslanice iznose općeniti savjet Pavlov: kršćanin ne smije zaboraviti, da je po krštenju postao novo Božje stvorenje. On neprestano mora raditi na tome, da mu život bude u skladu s tim novim stanjem cijeloga njegova bića. Kršćanin mora nastojati, da mu mišljenje ili prosuđivanje svih događaja i stvari bude novo po duhovnom preobražaju, što ga je doživio primivši sveto Krštenje. On mora, drugim riječima, nastojati, da ne sudi o sebi, svojim bližnjima i svim drugim stvarima po „zemaljskom čovjeku", nego po načelima duha, dakle po načelima Kristovim.

Istu stvar Apostol izriče i slikovitim izrazima: obucite novog čovjeka. „Obući novoga čovjeka" prema starozavjetnom, istočnjačkom načinu govora znači: promijeniti se, živjeti drugim, novim načinom života. Taj novi čovjek posvema je djelo Božje. Bog ga je stvorio time, što je tom čovjeku udijelio svoju pravednost, uništivši sve grijehe u tom čovjeku, i što mu je tada dao ujedno milost, koja ga čini sposobnim, da živi sveto, u pravome smislu riječi.

3. Slijede zatim tri praktična savjeta: o ljubavi prema istini, o srdžbi, o krađi.

Laž već Stari Zavjet često i strogo osuđuje. Pogotovo mora kršćanin mrziti laž i biti pripravan radije podnijeti i nevolje i štete, nego da izrekne neku laž. Nemoralnost laži proizlazi iz različitih razloga. Sveti Pavao ovdje navodi ovaj razlog: naš je bližnji dio, član istoga mističnog tijela, mi smo kršćani jedni drugome udovi, pa prema tome lagati znači u pravom smislu riječi počiniti izdaju na najbližem svom bratu. No obveza da govorimo istinu vrijedi dakako u svim slučajevima, i onda, kad se ne radi baš o braći iste vjere. Kršćanin mora uvijek izbjegavati laž kao veliko zlo. Tko laže, veli sveti Augustin, ne krši samo moralni zakon, nego na neki način dira ćušku Riječi Božjoj, koja je svjetlost i istina naših duša.

Riječi: „Srdite se, ali nemojte griješiti", uzete su iz četvrtog Psalma. Srdžba je dar Božji, kojim se čovjek može koji puta poslužiti na obranu istine i pravice. No ne smije se kršćanin srditi zbog grešnih razloga. Svakako neka srdžba ne potraje dugo, da se u srcu ne bi ugnjijezdila mržnja. Zato se čovjek treba izmiriti sa svojim bratom, odnosno ukloniti srdžbu još istog dana.

Kako je u gradovima mnogo kršćana pridošlo Crkvi iz najnižih slojeva, bilo je među njima i takvih, koji su prije počinjali i grijeh krađe. Dakako, da se kršćanin mora toga okaniti. On se mora truditi, mora naporno raditi, da uzmogne uzdržavati sebe i još i više: pomagati one, koji su u nevolji. Tako će ne samo posvetiti svoj život poštenim radom, nego će također imati mogućnost, da iskazuje djela ljubavi bližnjemu. Sveti Pavao misli dakako i na dobar glas, što ga kršćani moraju imati pred svim ljudima. Ako oni budu savjesno obdržavali Isusove zapovijedi i Apostolove savjete, ostali će im morati priznati, da imaju uzvišenu nauku, koja je kadra proizvoditi takve divne plodove.

NEPROMENLJIVOST I RAZVOJ VERSKIH ISTINA

Često se Crkva napada što ne ide u korak sa vremenom. Mnogi je smatraju fosilnim predmetom koji spada u muzej. „Napredni ljudi" raznih smerova osećaju se prosto uvređenim što Crkva tako malo pažnje poklanja njihovim idejama kojima se nadaju spasti svet. Mogu se naći ljudi gotovo potpuno drugačijeg mišljenja koji prigovaraju Crkvi da je ostavila pozicije starih kršćanskih vremena, u mnogome izmenila pod uticajem vremena svoje versko učenje te se tako udaljila od istočnih kršćana.

Obzirom na takve prigovore biće korisno da sami mirno razmotrimo pitanje nepromenljivosti i razvoja verskih istina, kako bismo bolje uočili neosnovanost gornjih prigovora i većom ljubavlju živeli po svojoj katoličkoj veri.

Verske su istine nepromenljive.

Prva od tri službe, koje je Crkva primila od Krista, jeste učiteljska. „Idite i naučavajte... I ja ću biti s vama u sve dane do svršetka sveta" (Mt 28, 19 20). Crkva ima tešku dužnost da među svim narodima širi čistu nepatvorenu Kristovu nauku.

U krug Božje objave, koja je bila dovršena smrću poslednjeg apostola Ivana, Crkva ne može primiti nijednu neobjavljenu istinu. Za svakog crkvenog učitelja važe apostolove reči: „Drži izgled zdravih nauka, koje si čuo od mene. Lepi zaklad čuvaj..." (2 Tim 1, 13 14). Kao verni sluga svaki je crkveni učitelj dužan čuvati povereno blago od svih pronevera. Stoga sledi da verske istine moraju ostati nepromenjene.

I u prirodnom redu vladaju nepromenljivi zakoni. Na stalnosti fizičkih, kemičkih, bioloških i drugih zakona gradi se nauka, a i svakodnevni život i rad upravlja se tom činjenicom. Na temelju tih nepromenljivih zakona izračunavaju se statički računi, kakvi moraju biti temelji za 6, 8, 10, 12 spratnu kuću. Prema tim zakonima lekar propisuje koliko vremena mora se nositi gips za prelom kosti itd.

Zdravom je razumu samo po sebi očito, da ono što je jest; da ono što se zbilo, se stvarno zbilo, je i ostaje istorijski fakat. Nema snage na svetu, čak ni Bog ne može promeniti taj nepromenljiv zakon. Može biti da su izvesne istorijske činjenice nekima neprijatne, da bi voleli da ih nije bilo, ali takve želje ne mogu brisati činjenice iz prošlosti.

Ima pristaša relativnosti istine koji uče da ono što je juče bila istina danas ne treba više da bude, i što je bilo juče vrlina, moralno dobro, danas može da bude mana, moralno zlo. Istoriska je činjenica da je Napoleon uzeo Papi Piju VII papinsku državu, papu samog odveo u ropstvo i teško ga zlostavljao u zatvoru. Šta ćete kazati sada o čoveku koji će kazati: To je bilo juče istina, a danas više nije? Držim da ćete razumno kazati da nije zdrave pameti.

Činjenice su činjenice, zakoni su zakoni, to ostaje nepromenljivo. Ono što postoji, predmeti u mrtvoj i živoj prirodi, čovek, ljudsko društvo, sve to potpada zakonu promenljivosti, razvoja, staranja itd.

Ako dakle govorimo već u svakodnevnom životu o nepromenljivosti fizičkih, kemijskih, bioloških, moralnih, socijalnih zakona, koliko više vladaju nepromenljivi zakoni u natprirodnom svetu, koji je čoveku objavio nepromenljivi Bog.

Kad bi Krist svoju objavu prepustio ljudima da je sami čuvaju, onda od nje ne bi ništa više ostalo. Istorija naime svedoči da su ljudi intelektualno i moralno tako slabi da nisu mogli očuvati praobjavu, nego su se srozali u sve moguće zablude neznaboštva, da su kršćani ostavljajući Crkvu zapali u sve nove i nove zablude. Stoga je Krist dao svojoj Crkvi Duha Svetoga. I samo njegovom pomoću Crkva je očuvala kroz 19 vekova sve do danas nepomućenu Kristovu nauku.

Crkva je toga svesna. Na svim se crkvenim saborima najpre zaziva Duh Sveti. Pape i biskupi na tim saborima bili su svesni da su samo oruđe u Božjim rukama, da su trublje Duha Svetoga.

Sa druge strane crkveni učitelji i drugi pisci prekoravali su jeretike što se bez prestanka u svojim izjavama prepravljaju.

Duhovito je pisao sv. Hilarije caru Konstancu, zaštitniku arijanaca: „Oni su kao loši arhitekti koji neprestano popravljaju, ruše i grade, dok je katolička Crkva sagradila besmrtnu zgradu i dala na nikejskom saboru jasnu izjavu kojom je zauvek osuđena Arijeva jeres." Divno je znameniti Lakorder u svojoj 29 konferenciji isticao nepromenljivost katoličke nauke: „Menjaju se na svetu ideologije, menjaju se snovi mudraca, planovi vladara, ruše se kraljevski prestoli, jedino siromašni starac u Vatikanu prkosi sveopćoj promeni, učeći uvek jednu te istu nauku, pošto ona dolazi od nepromenljivog Boga."

Verske se istine razvijaju

Iz gore izloženog stoji da su verske istine nepromenljive. Što je Crkva učila u apostolsko vreme, uči i danas. Privatne objave, kakvih je bilo nekoliko u istoriji Crkve, ne ulaze nikada u sklop katoličkih verskih istina. To međutim ne isključuje izvestan razvoj verske nauke, nego je upravo omogućuje.

Svaka stvar na tom svetu ima izvestan razvoj. Kad i kamenje i rudače potpadaju pod zakon staranja, koliko više živa bića. Iz zrna izraste klica, iz toga stablo, pa drvo koje nosi rod. Iz deteta se razvije mladić, muž i konačno starac. Isto dete prolazi kroz razna životna razdoblja, proživljavajući izvesne promene, a opet ostaje uvek ista jedinka.

Tako možemo govoriti o razvoju i kod verskih istina. Obim verskog učenja bio je zaključen smrću poslednjeg apostola. Za sve vreme svog postojanja Crkva nije toj objavi dodala nijednu novu versku istinu. Ipak možemo kazati da je verska nauka prolazeći kroz 19 vekova dobila donekle drukčiji vanjski izgled.

U početku su vernici slušanjem i čitanjem evanđeoskih događaja i poslanica jednostavno prihvatili verske istine. U izvorima objave, u sv. Pismu i usmenom predanju neke su verske istine bile jasno izražene, neke manje jasno, uvijene u drugima. Vremenom su se manje jasne istine jasnije izrazile. Svakako je u sv. Pismu izraženo, da ima u Kristu dve volje, ali sasvim je tu versku istinu definisao 6 crkveni sabor.

Bogoslovi govore da verske istine prolaze kroz tri faze svog razvoja. Prva faza je, kad se verske istine naprosto prihvataju i usvajaju iz vrela objave onako i u onim izrazima, u kakvim se nalaze u sv. Pismu ili usmenom predanju. Na tom stepenu verske su istine obučene u odelo, u jezik, kakvim govori sv. Pismo, često pučki, slikovito, još nema filozofski izrađenih termina.

Druga faza je vreme borbe i prečišćavanja. Nastupaju pogrešna shvatanja, sa crkvene strane počinje prečišćavanje pojmova, upoređuju se slična mesta sv. Pisma, dolazi do međusobnih razjašnjavanja i borbi, verska istina prolazi kroz vatru iskušenja i postaje sve jasnija. Pokatkad bivaju neke verske istine u toj fazi zamagljene. Takav je slučaj bio kod istine o bezgrešnom Začeću Marijinom i o nepogrešivosti Pape. Teologe je dugo vremena mučilo pitanje, kako da se uskladi istina da je Isus Spasitelj sviju ljudi, dakle i same njegove Majke, sa istinom da je Marija bila uvek sva čista, bez ikakvog greha. Neki su mislili da je Marija barem neko, iako najkraće, vreme morala biti u istočnom grehu da je mogla onda biti od Krista otkupljena.

Slično je bilo i s istinom o nepogrešivosti Pape. Krajem 13 i početkom 14 veka Crkvu je mučio težak raskol, kad su se dva ili čak tri pape otimali za vlast. Teško je bilo tada upoznati ko je pravi papa, koga treba slušati. Stoga se tada proširila ne sasvim nova zabluda da je crkveni sabor iznad pape.

Vremenom ove su poteškoće otpale. Papa Pijo IX je 8 decembra 1854 svečano proglasio dogmu o bezgrešnom Začeću Bl. Device Marije, a Vatikanski crkveni sabor 1870 godine dogmu o papinoj nepogrešivosti.

Dogmatskom definicijom ne stvaraju se nove verske istine, koje bi bile različite od onih u izvorima objave, nego dobivaju samo novu jasnoću, nov lepši sjaj. Pupoljak nije različit od cveta u koji se razvije, ali cvet je svakako lepši, ima više mirisa nego pupoljak.

U crkvenoj istoriji bilo je 20 opštih crkvenih sabora, mnogo dogmatskih formulacija, ali nije bilo slučaja da bi jedna dogma protivrečila drugoj, nego obratno sve ukupno stvaraju divan skladan sustav katoličkog učenja.

Kao što Sveti Duh vodi Crkvu da nepromenljivo čuva verske istine, isto je tako vodi da ih kao živo učiteljstvo u zgodno vreme jasnije i određenije formuliše.

Ne možemo prihvatiti prigovor onih koji drže da je kršćanska nauka bila na 7 crkvenih sabora dovoljno jasno definisana, da nisu potrebne nikakve nove verske definicije. Crkvena istorija govori da su se prvi crkveni sabori sastajali, kada su se pojavljivale krive verske nauke i ugrožavale vernike. Ista crkvena istorija beleži i posle 8 vekova mnoge krive verske nauke, da spomenem samo protestantizam. Da li nije bilo potrebno da i protiv tih krivih nauka Crkva otvoreno nastupi, osudi zablude i definiše jasnije napadnute istine? Zar poziv ap. Pavla Timoteju da bude revnostan branitelj Kristovog evanđelja protiv svih koji se Evanđelju protive ne važi za sva vremena?

Apostol Pavle poziva svoje vernike da duhovno napreduju: „da se sveti usavrše ..., dok ne stignemo svi u jedinstvo vere i poznanje Sina Božjega, do čoveka savršena, do mere dobi punine Kristove, da ne budemo više mala deca, koju ljulja i zanosi svaki vetar nauke po prevari ljudi, nego da držeći se istine u svakom pogledu uzrastemo u ljubavi u jedinstvu s njime, koji je glava: Kristu" (Ef 4, 12—15). Apostol dakle traži da u veri napredujemo i rastemo, da sve bolje shvaćamo verske istine i da po njima živimo i tako donekle i iskustveno upoznamo istinitost naše vere.

Ne stidimo se svoje svete katoličke vere, nego napredujmo u svakom verskom znanju, dok nas svetiljka vere ne privede ususret Zaručniku na nebeskoj gozbi, gde će se vera pretvoriti u blaženo gledanje.

BIJELA GOSPA U LURDU

10. Što kažu liječnici

— Lakše je poslići od Gospe čudesno ozdravljenje, nego od Liječničkog ureda njegovo priznanje! — tako se je potužio neki vođa hodočašća ondašnjemu predsjedniku tog liječničkog ureda u Lurdu Dr. Augustu V a l e t u (1925—1947).

I nije pretjerao! Uza sve što je — ili možda: upravo zato, što je Lurd prava „K l i n i k a S v r h u n a r a v n o g a", zemaljski su liječnici spori da priznadu **čudesno** ozdravljenje neke bolesti! I to ne samo oni, koji uopće ne vjeruju u čudesa, nego i oni, koji se priznavaju vjernicima i žive kao vjernici! Ovi su pače još uporniji od onih prvih! Mogu proći godine istraživanja i ispitivanja, oni se ne odlučuju ni za ni protiv! ...

Zanimljiv je, između ostalih, primjer maloga Živka L e j d e t a, koji je onako živo zainteresirao Rutu C r a n s t o n, te je više od godine dana posvetila najintenzivnijem proučavanju lurdskih događaja. Postavila je sebi kao glavno pravilo: sve vidjeti svojim očima! Otišla je i k Živkovim roditeljima.

— Danas je — piše ona 1954. — Živko dječak od 14 godina, visok i simpatičan. Kad sam došla njegovoj kući u **Sentetjenu**, gdje je njegov otac profesor na trgovačkoj školi, nađoh ga gdje se veselo s drugovima sprema na nogometnu utakmicu. Majka, mila i pristala žena, bila je vrlo ponosna, što je njezin Živko odličan đak i nada se, da će brzo poći u Englesku u nekoj izmjeni đaka.

— A ipak, deset godina prije, taj je dječak imao mozak jednog idiota: neizlječiva **idiozia postencefalitica**, rekoše liječnici! ... Do svoje pete godine Živko bijaše normalno dijete. Onda oboli od žestoke upale moždane opne, za kojom dođe paraliza nogu i ruku, česti živčani napadaji, i sve se svršilo s potpunim idiotstvom. Nije prepoznavao ni svojih roditelja i mogao je davati od sebe samo neke grlene glasove. Tako je potrajalo dvije godine. Sva liječenja ostadoše bez uspjeha.

— Tada ga roditelji ponesu u Lurd. U kupatilu uroniše malo ukočeno tijelo u čudotvornu vodu i vratiše ga majci u naručje. Najednom Živko otvori oči, pruži ručice prema majci i jasnim srebrnim glasićem kliknu: M a m a! Onda poče brojiti svoje prste spominjući ime pojedinih prsta, kako to običavaju djeca u Francuskoj. Uz to je savršeno micao i nogama i rukama.

— Kada su se vratili kući, roditelji pozovu svog liječnika, koji je bio izvan sebe od čuda, kad je svoga malog bolesnika ugledao potpuno zdrava. — Ja to ne mogu shvatiti, reče; a eto, sada ga preodgajajte ... — To je „preodgajanje" išlo sasvim lako i brzo. Dječak je brzo naučio čitati i pisati, veselo se igrati i zabavljati. Godinu dana kasnije — 26. rujna 1947 — pregledalo ga je 40 liječnika u Liječničkom uredu u Lurdu. Pariški pedijatar, liječnik za dečje bolesti, dr. Robert D e j l i utrošio je u to pregledanje čitava dva sata i na koncu izjavio: — Ovaj je dječak normalan! ... To je bio prvi slučaj, da se jedna takva bolest izliječila! Liječnici su se pitali: — Kojim mozgom misli ovaj dječak? — Odgovor je bio samo jedan: — Ozdravljenje je iznad naravnih sila!

— Ipak, to ozdravljenje nije nikada priznato kao č u d o! Zašto? Jednostavno zbog toga, jer l i j e č n i c i, k o j i s u Ž i v k a l i j e č i l i p r i j e n j e g o v a o d l a s k a u L u r d, n e h t j e d o š e d a t i n i k a k v e s v j e d o ž b e o tom liječenju. Bez toga se nije smjelo ići dalje. —

— Eto, to je p r v i s t a v, što ga neki liječnici zauzimaju prema Lurdu; neće uopće da znadu za nj! Mi bismo taj stav nazvali „stavom ptice noja", za kojega se priča, kad ne može utећi, da zagnjuri glavu u pijesak ... Misli, jadnik, da se sakrio, a kad tamo: samo je postao smiješan ...

•

Ima i **drugi** stav! To je onaj, koji je prije dvije godine zauzela u svojoj doktorskoj dizertaciji gospođa Terezija V a l ò, u saradnji sa svojim čovjekom, liječnikom Ž i v k o m.— „L u r d i i l u z i j a", tako se naziva ta njezina knjiga (Pariz, 1956). Tu se dokazuje, da se u Lurdu uopće ne događaju nikakva čudesa ni stvarna ozdravljenja: sve je opsjena i varka! ... Taj stav, koji **nije nimalo nov,** jer ga je još 1872. zastupao neki dr. V o a z e n, njegovi pristaše nazivaju „k r i t i č k o m, n a u č n o m m e t o d o m". Koliko je ona „naučna", sjajno je dokazao A. D e r ò o u svojoj knjizi: — **Lurd, grad čudesa ili pazar iluzija!** (Pariz, 1956.). Po toj svojoj metodi gospođa Terezija nije ispitala samih događaja — kako je to naprotiv brižljivo činila gospođa Ruta —; nije smatrala potrebnim pomnjivo pročitati čitava brda dokumenata, što se čuvaju u Liječničkom uredu u Lurdu; njezini citati su nepotpuni; njezini sadržaji iskidani; vrlo važne činjenice ona prešućuje ili umanjuje: ukratko rečeno, odvraća pažnju čitaoca od bitnog pitanja, da samo dođe do „svog zaključka"! Poznati učenjak Henrik D a n i e l — R o p s rekao je o toj njezinoj raboti, da **„nema ni te prednosti, da bi bila nova"!**

Sve su to stare otrcane „metode", za koje nitko pošten neće reći, da su p o š t e n e ... Dr. Terezija nije dočekala „uspjeha" svoje dizertacije: malo vremena kasnije nastradala je u nekoj automobilskoj nesreći. Ako je u onim poslednjim časovima uvidjela, da je slabo radotala, pa skrušeno zavapila u svom srcu B i j e l o j G o s p i u Lurdu, možemo biti uvjereni, da je tada upoznala, da Marijina dobrota nije nikakva iluzija ni opsjena ... Dobra joj je majka bez sumnje bila milostiva ...

Znamo i za **treći** stav liječnika prema lurdskim događajima. To je stav onih, koji ne niječu događaja; koji ih ne smatraju opsjenama, ali im ne će da priznadu s v r h u n a r a v n o s t. Oni tvrde, da mi još ne poznajemo ni izdaleka svih prirodnih sila, a još manje svih sila, koje djeluju u ljudskom organizmu, pa ne možemo reći, koji je pravi uzrok onih ozdravljenja...

Na to „umovanje" lijepo odgovara naš učenjak Dr. K. B a l i ć:

— Radilo se o bilo kojim silama, poznatim ili nepoznatim, jasno je, da će one u istim prilikama i uvjetima jednako djelovati, i u nekom vremenskom razmaku, što se u lurdskim ozdravljenjima n i p o š t o ne događa! Sila, koja ih proizvodi **nije vezana ni za koje uvjete mjesta, vremena, postupka.** Ona proizvodi svoje učinke u najrazličnijim prilikama; liječi svakojake bolesti bez razlike, bolesnike svake dobi, svakog položaja i raspoloženja: nitko ne zna, h o ć e li se ozdravljenje dogoditi, k a k o će se dogoditi, k a d a će se dogoditi! **Potpuna nepredviđenost** što se skroz protivi p r i r o d n i m zakonima... Tu mora da radi neka viša V o l j a, kad joj se svidi i kako joj se sviđa!...

I zaista i m a m n o g o, pače što dalje, to više liječnika, koji prihvataju t a j z a k l j u č a k: u Lurdu radi B o g!

I s ovima dolazimo na č e t v r t i stav liječničke znanosti prema lurdskim događajima, a na njemu stoje i liječnici L i j e č n i č k o g u r e d a za ustanovljavanje ozdravljenja, koji je u Lurdu osnovan još godine 1882. Njegov je p r i n c i p: čudesa su moguća i čudesa se mogu upoznati; samo treba uložiti svu i najveću brigu, da se temeljito ispitaju sve prilike i uvjeti, u kojima se „čudo" dogodilo. I kad nas **sve sili** da priznamo, da je to z a i s t a č u d o, onda ga **moramo i priznati!!**

Svaki liječnik, bilo koje vjere ili narodnosti, ima slobodan pristup u Liječnički ured u Lurdu i tu može raditi i promatrati do mile volje. Uz ovaj ima i drugi U r e d z a n a u č n o proučavanje, s najmodernijim uređajima i spravama. Rezultati tih dvaju Ureda predaju se dalje **Međunarodnom liječničkom udruženju** Naše Gospe Lurdske, koje izdaje i svoje službeno glasilo, a danas broji gotovo 7000 članova! — Konačni sud u pitanju pridržan je **Međunarodnoj liječničkoj komisiji** u Parizu, sastavljenoj od biranih svjetskih specijalista. Kad i ta komisija konačno izreče svoje mišljenje, da se ono ozdravljenje nikako ne može pripisati naravnim uzrocima, onda tek ono dolazi pred K a n o n s k u crkvenu komisiju one Biskupije, kojoj pripada ozdravljenik.

Crkvena komisija postupa vrlo oprezno i polagano, prema klasičnim pravilima velikog Pape Benedikta XIV. Kad i ona ustanovi, da je ozdravljenje izvedeno s v r h u n a r a v n i m utjecajem Presvete Djevice, onda istom Biskup izjavljuje, da ga vjernici smiju smatrati pravim č u d o m. Jasno je, da tako polagan i oprezan postupak nije svakomu ugodan, kao na primjer onom čestitom vođi hodočašća na početku ovog člančića; ali on je na diku katoličkoj liječničkoj znanosti i svetoj katoličkoj Crkvi...

(Nastavit će se)

POD MIKROSKOPOM I BEZ NJEGA

(Čudesa prirode gledana očima biologa)

Čitaoci „Blagovesti" izrazili su, kako doznajem, posebno zadovoljstvo, što je Uredništvo već u više navrata objelodanilo članke o čudesima žive prirode. Nema intelektualca, koji ne osjeća potrebu, da se zorno na primjerima iz života prirode osvjedoči, da li ima opravdanje naša vjera u osobnog Boga.

Jedna knjiga, do koje sam slučajno ovih dana došao, potakla me, da ponovno uzmem pero u ruke. Ta je knjiga izašla u Berlinu 1936 pod naslovom „Du und das Leben" (Ti i život) sa podnaslovom „Moderna biologija za svakoga". Autor je sveučilišni profesor u Münchenu Dr. Karl v. Frisch, a ima 4 table u bojama i 213 slika u tekstu. Tisak i naklada Deutscher Verlag, Berlin.

Pisac odmah na početku poziva čitatelja: *„Gledaj samo otvorenim očima u živu prirodu! Naći ćeš materijala za svako vrijeme i naučit ćeš — skromnost!"*

I premda je sam pisac očevidno pristalica materijalističke teorije razvoja (evolucionizma) mora mu se priznati upravo ta skromnost. Nigdje ne nameće svog uvjerenja, nego trijezno procjenjuje razloge i činjenice. Zato ću i ja biti slobodan, da iznesem nekoliko njegovih opažanja poprativši ih svojim napomenama, ravnajući se jedino načelom: Istina prije svega!

I. *Tajne posvuda*

Sva živa bića kriju mnoštvo tajna, koje se otimaju ljudskom oku i ispitivanju znatiželjnih učenjaka. I najsitniji ustroji u tijelu predstavljaju za nas veličanstvene laboratorije, u kojima se ne snalazimo. Govoreći o unutarnjoj sekreciji veli autor: *„Svaka žlijezdana ćelija je jedna mala kemička tvornica. Nažalost nam priroda do sada nije odala svojih tvorničkih tajna"* (str. 41).

Tek u novije doba ljudi su doznali za silnu važnost žlijezda, što izlučuju insulin i adrenalin. Ali ipak zapanjuje svakoga, kad čuje, kako male čestice tih supstancija mogu da izvedu čudesne učinke n. pr. da liječe šećernu bolest ili stegnu žile krvotoka. Kad bismo htjeli 1 gram adrenalina razrijediti u vodi tako, da ta rastopina uštrcana u krvotok ne bi izazvala nikakove promjene, morali bi taj gram sasuti u 300 vagona vode!

Autor je promatrao pod mikroskopom jednostanične životinjice i ostao zadivljen onim, što je vidio. Jedna od najljepših i najvećih jednostaničnih životinjica (Sonnentierchen) ne izgleda kao kapljica ulja u tekućini, nego protivno svim očekivanjima kao zrakasto malo sunce. *„Kako životinjici* (iz protoplazme) *izrastu njezine zrake, ostaje tajna"* (str. 32). Lagan dodir je dovoljan, da to „sunašce" povuče svoje zrake. *„Mi ne znamo potanko uzroka, koji tako dovode do ukočenja i ponovnog rastapanja dijelova protoplazme u ćeliji".*

Kod slijedeće životinjice, „papučice" (Pantoffeltierchen) doznaje biolog *„još više čudesnih stvari"* (str. 34). U njezinoj unutrašnjosti leže dva bistra mjehurića, koji se naizmjence stežu i opet pune tečnosti. Nisu to mjehurići za hranjenje, jer takovi ne mijenjaju svog oblika. Slični su lagano kucajućim srcima, ali ni s njima nemaju ništa zajedničkog osim ritmičkog djelovanja. To su pumpe, koje stalno moraju odbavljati iz tijela vodu, što prodire u tijelo djelomice s hranom kroz usni otvor, djelomice kroz cijelu površinu tijela, od čega bi životinjica brzo prsla, da nema te naprave. Međutim *„najdražesnije i najzabavnije"* od jednostaničnih živih bića je „zvonce" (Glockentierchen). *„Čovjek bi ga mogao satima promatrati"* (str. 35). Tu opisuje, kako životinjica treperenjem dlačica (trepavica) na dugačkom tankom držku izaziva u vodi vir, koji zahvaća sebi hranu. U slučaju pogibelji brzo se smota kao elastično pero i priljubi uz podlogu, uz koju je priraslo. Životinjica, koja cijela predstavlja samo jednu živu ćeliju (stanicu) ima za tu svrhu poseban ustroj. Kako je to moguće shvatiti, kad najjednostavniji ustroj našeg tijela ima tisuće i tisuće raznih vješto povezanih ćelija? A čarobnih oblika jednostaničnih životinjica ima *„hiljadostruko obilje"* (str. 35).

To bogatstvo oblika vidimo u svakom prirodopisu. I botanika i zoologija predstavljaju veliku izložbu, koja sama za sebe govori bez menažera i spikera. Samo što pri tom nije dosta gledati, nego i uspoređivati i razmišljati. I u najsitnijem detalju mikrokozmosa i cijele prirode ne vidimo samo hrpe materije nego prije svega nacrt, osnovu, plan, misao, ideju, red, raspored, po kojem poznajemo velikog tvorca i umjetnika.

Što bolje upoznajemo prirodu, postajemo osupnuti radi pronalaženja sve veličanstvenijih pojava, oblika i ustroja, koje ne može jedan monistički mozak nikako protumačiti.

Govoreći o divljenja vrijednom mehanizmu jedne biljke, koja brzo zatvara list i hvata kukca, te ga u miru probavi, pisac iskreno priznaje: *„Kako pak ta biljka izvodi tako naglo promjenu naduvenosti, to je opet njezina tajna"*. Dakle ponovno tajna. Radi se o biljci *Dionaea muscipula.* Međutim tko bi nam protumačio tajne drugih biljaka, što slično hvataju živa bića, n. pr. *Nepenthes, Pinguicula, Drosophyllum, Darlingtonia, Sarracenia, Utricularia,* koje pisac ne spominje.

Mi ljudi XX. stoljeća sa tako savršenom tehnikom služimo se glomaznim i nevrijednim aparatima, da se riješimo miševa i parcova ili dosadnih muha i komaraca, a gle, kako u prirodi ima među prostim dračem i korovom genijalnih biljkalovaca, koje sa malo sluzi stvaraju uređaje, kojima jedva u smisao ulazimo, a koje nepogrešivo djeluju.

Mi do danas ne poznamo ni svojeg vlastitog tjelesnog i duševnog ustrojstva, pa nije čudo, što i u prirodi oko nas svaki čas nailazimo na neshvatljive pojave. Još smo sretni, da bar znamo za činjenice, a njihovo tumačenje moramo većinom ostaviti za kasnije. *„I tako je pobrinuto"*, veli pisac, *„da će još mnogi naraštaji znatiželjnih prirodoslovaca imati obilato posla"* (str. 67).

I doista je tako. Samo je šteta, što se time ne bave i široke mase inteligencije, nego sve prepuštaju malobrojnim specijalistima i stručnjacima u laboratorijima. Zato prirodu tako slabo poznamo.

Tako sigurno mnogi ne znaju, kako morska zvijezda (bez nožića) otvara čvrsto zatvorenu školjku. Mnogi ne znaju, da ona oštrigu probavi tako rekuć izvan želuca, jer na nju, kad ju otvori, izlije sadržaj svoga želuca, koji neprobavljivu školjku pretvori u probavljivu, pa ju iza nekoliko vremena u tekućem obliku lijepo posrče (str. 86). Mnogi su se čudili, kako „bijeli mravi" (termiti) probavljaju celulozu, koju većina drugih životinja izbacuje kao neprobavljivu. Zagonetka je riješena pronalaskom jednostaničnih bičaša u njihovom crijevu, koji posebnim fermentom cijepaju celulozu u šećer (str. 197).

Profesor Buchner je našao, kako mogu živjeti bez vitamina nama tako omražene uši, koje se hrane isključivo krvlju. Na želucu uši pronašao je organ, pun malih gljivica, koje se smatraju liferantom vitamina (str. 200).

Što vrijedi za probavu, vrijedi i za krvotok i dihanje i sve druge funkcije. Priroda ne pozna šablone, ona *„u djelo provađa dane mogućnosti u rasipničkom obilju"* (str. 61).

Na drugom mjestu isti veli, da nam se priroda pričinja *„stvarajućom umjetnicom, što sa neumornom fantazijom izmišlja uvijek nove mogućnosti i pretvara ih u djelo"* (str. 173).

Slatkovodni polip n. pr. nema krvi i ne treba je. A takav je slučaj kod mnogo nižih životinja (str. 97). Kod nekih životinja nema kapilarnih cjevčica, kod nekih rakova i insekata nema uopće krvnih žila. Kod vodene buhe ima malo srce ali bez žila. Kod lisnatog ušenca ima svaka noga malo srce! (str. 98). Nije prirodni zakon ni da svako živo biće mora dihati, premda je ta pojava u životinjskom carstvu rijetka. Trakavice i crijevni parasiti živu bez kisika (str. 106).

Kukci imaju organe za disanje pretežno na obim stranama zatka. Kod njih su ticala organi za njuh. Potočni rak i morske garneele imaju na ticalima organe za ravnotežu. Inače imaju organe za ravnotežu neke životinje u repu, neke u glavi (str. 127). Organi za sluh leže kod većine insekata na zatku, dok je za cvrčka i velikog zelenog skakavca ustanovio bečki profesor J. Regen, da su organi za sluh na prednjim nogama (str. 129).

Ta raznolikost najbolje dokazuje, da u prirodi nije odlučna neka „nužda" ili „neumitni zakon" naslijeđa ili prilagođivanja, nego upravo neiscrpiva invencija one stvarajuće umjetnice ili točnije

umjetnika, što sa *„neumornom fantazijom izmišlja uvijek nove mogućnosti i pretvara ih u djelo"*, kako se pisac na str. 173 izrazio.

II. *„Drugo razjašnjenje" mjesto misaonog Stvoritelja?*

U pčelinjaku vlada dan i noć ista temperatura od 35°C. Kako pčelice to postižu bez skupih termostata? Neki to tumače unošenjem vode i mahanjem krioca, kad je vruće, odnosno skupljanjem u hrpu, kad je hladno. Ali pisac opravdano veli: *„One* (pčele) *moraju da imaju još i drugih pomagala, da svoj dom tako čudesno temperiraju. Ali to nam nažalost još nisu odale?"*

Svakako ne će nitko normalan pomisliti, da su pčele, koje i onako ne žive dulje od par sedmica za vrijeme radne sezone, negdje tajno svršile tečaj iz fiziologije i dogovorile se, da svugdje u svijetu održavaju tu optimalnu temperaturu, niti su one na ta „druga pomagala" same nadošle, nego to rade instinktivno.

Ali kad smo već tu pojavu nazvali čudesnom, treba svakako odati čast konstruktoru tih živih termostata. Tih „čudesnih" stvari ima u pčelinjaku bezbroj. Uzorna saradnja u tim neobičnim zoološkim državama dirala je u zanos još stare rimske filozofe pa i autor smatra potrebnim, da si postavi pitanje: *„Čitaocu mogu uskrsnuti ozbiljne sumnje, da li prirođeni, ukorenjeni instinkti mogu za to dati dovoljno rješenje i da li možda ne sjedi u jednom sakrivenom uglu košnice neka mudra i misaona vlada, koja naređuje, što će se kad činiti* (str. 211).

BIJELI PLAŠT

(Svršetak)

Jednog poslijepodneva došla je Zdenka. Pozvala je Svjetlana na svoj rođendan. Bilo je prošlo pet mjeseci od tatine smrti.

Mama je pogledala Svjetlanovo sumorno, mršavo lice, njegova malo pognuta ramena od prekomjernog rada u zadnje vrijeme i kazala:

— Pođi, Svjetlane, razveselit ćeš se malo. Zavrijedio si. Tvoja mladost nije previše vesela.

I Svjetlan je pošao.

U prostranom stanu bilo je puno gostiju Svjetlanove dobe, a i mladih. Mladić je tražio pogledom Zdenkine roditeljè, ali ih nigdje nije mogao vidjeti.

Zdenkin otac, bogati obrtnik, koji nije imao visokih škola kao njegova kći, gojio je neko pretjerano, neukusno uvažavanje vlastitog djeteta. Kada si je Zdenka odredila da želi biti u kući sama sa svojim društvom, otac i majka su to poslušali bez riječi. Nijesu nimalo osjećali primitivnost i smiješnost situacije u koju su sami sebe doveli. Bili su previše komotni i lijeni da promišljaju kako se i sitnice ove vrsti kasnije moraju osvetiti i njima samim i njihovoj kćeri.

Na ovoj rođendanskoj proslavi sve je bilo pretjerano i bez mjere. A sve što je takovo postaje ubrzo bljutavost i mučnina.

Previše se jelo. Previše se pilo. Plesalo se do besvijesti.

Svjetlanu je oduvijek ples bio najbedastija zabava. Plesao je, ali mu je bilo smiješno gledati druge kad plešu. Očitovati raspoloženje jakim gestima, kretnjama čitavog tijela neodoljivo je potsjećalo na geste majmuna. Na pseće mahanje repom. Na komičnonakazno prenavljanje mačaka, kada se ulaguju i srde u isto vrijeme.

Zdenkino društvo je uopće — čini se — bilo pretjerano i nešto neobično. Posve mlade djevojčice pokazivale su neko staračko iskustvo, a vladale su se kao žene iz gradskog podzemlja. Dječaci i mladići su gledali zasićenim, pijanim pogledima kao omatorjeli bludnici.

„Što ovom društvu preostaje u tridesetoj njihovoj godini" — Svjetlan se nije mogao oteti toj pomisli. — „Ples, nagoni i zabave neće im više biti dostatni. To se sve mora garnirati velikom količinom alkohola i drogama, morfijem ... Sve najveće tragedije života ove previše „slobodne" omladine počinju na nedužnim „rođendanskim" svečanostima ovog oblika: Roditelji se kasno jadaju, jer ih djeca (kasno!) proklinju. I ne osjećajući se krivim za zločin nebrige, zločin nedavanja zdravih smjernica svojem djetetu, zločin lijenosti da upoznaju probleme svoje djece i pridu im razumno i iskusno, kao što im prilaze nepismeni seljaci zdravim instinktom, urođenom sposobnosti.

Od bijesnog plesa i jakog vina sve mu je plesalo pred očima kao paklenski vrtuljak. Zdenka je sjela na divan uz njega, naslonila mu glavu na rame i govorila kroz dah dima i alkohola:

— Nećeš priznati, znam, a uvijek si me ljubio i čeznuo za mnom.

Dah vina i duhana bio mu je oduran, kao dah nekog starog nikotiniziranog pijanca u krčmi. Njezini zubi otkriveni postrance, ispred prevrnute gornje usne ličili su na zube psa koji reži. Bila je nasrtljiva i nije bilo ničeg ženskog, ni privlačnog u takvom njezinom vladanju. U Svjetlanu se miješalo gađenje sa najdubljim sažaljenjem.

Brzo je otišao, ostavljajući srditu i povrijeđenu Zdenku. Išao je pustim, tamnim ulicama. Pred očima su mu se mijenjale jedna za drugom najrazličitije slike, kao u kinu.

— Ne pomiriti se sa smradom, ne prepustiti se mraku, — ponavljao je u sebi, razmišljajući o tim slikama, koje ga nisu puštale na miru.

Vidio je uznemirene duše — bakinu, književnikovu. Zdenkinu. Vidio je bijedne duše gospođe Hele i gospodina Željka. Svi su oni htjeli biti komotni, osigurani, opkoljeni zabavom i lagodnim životom. Nisu znali da ta lagodnost krije najstrašnije teškoće, koje se nazivaju: pustoš, nesigurnost, sve jaču paklensku žeđ za — najprostijim pićem površnosti, gluposti, samoobmane.

Htjeli su sjati nad ljudima novcem, sjajnim riječima, ljepotom, ugledom. A ljudi, kao ljudi. U lice su im se smiješili, očekujući neku makar i najneznatniju korist, a iza leđa su im se rugali i smijali, gledajući kako godine unakazuju ljepotu, potamnjuju sjajne riječi, odnose novac i čine sve ljudske taštine — sivim, nemoćnim i smiješnim.

— Svi napori da se pliva na površini su vrijedni sažaljevanja. Sve osim rada, kao što je Hrvojev, rada koji ne nosi sobom oholost i zlo, sve drugo je beznačajno i bijedno. Važno je: ne prepustiti se mraku! ...

To je govorio poluglasno sebi, pa je onda vidio druga lica, ljudima daleka, strana, smiješna: gospodičnu Ljubicu, kratkovidog katehetu, Hrvoja, njegovu majku; vidio je i svoju vlastitu majku i mrtvog oca... Svi oni tihi, jaki, koje svijet mrzi, kojima se ruga, jer ih se boji: oni su točna mjera opačina svijeta. Sol zemlje, da se neusoljen rod ljudski ne raspadne u truleži svojih vlastitih gadnosti.

— Samo ne nastojati previše se svidjeti svijetu. To je propast. Svijet ne slijedi one koji mu se svide. On ih iskoristi i odbaci kao sjajnu stvarčicu koja u njihovim rukama, u bliskom dodiru sa svijetom izgubi sjaj i vrijednost.

— Voljeti ljude, jer im je potrebna pomoć, pa ne čekati pomoć od njih. Pružiti im je, a tražiti je samo od Onoga, koji je jedini posjeduje bez granica.

— Jasno vidim i ja svoj cilj. Hrvoje!... Imao si pravo: herojstvo je ne isticati se nad druge. Postignut je cilj, ako nas oholost nije učinila smiješnim, nemoćnim, zavitlala nas u vihoru cirkusa ljudske taštine i bacila nas na dno ponora ...

Prelazio je preko trga pred katedralom. Pod zvijezdama je sjao Gospin bijeli plašt.

„Ti nad nama plašt razastri bijeli ..."

Pjesma je odzvanjala Svjetlanovim sluhom u tišini pustog trga ...

Svjetlanova molitva na pustom trgu

— Razastri plašt. Gospo, i ogrni nas njime! Ne zato, jer smo kukavice, nego da steknemo okrilje dobra, okrilje snage i junaštva za borbu sa zlom u vlastitom srcu. Za pomoć bližnjem, koji tone u jezeru grijeha. Za pomoć njegovoj duši, čemu je potrebno puno hrabrosti i snage.

— Razastri bijeli plašt. Pomoćnice kršćana, da se u njemu vidimo kao u čistom zrcalu. Vidjet ćemo gdje nam je pravo mjesto za djelo i gdje nećemo biti nemoćni i slabi, razvodnjena sol na trulom mesu čovječanstva.

— Razastri bijeli plašt da nam njegovo svjetlo, kao sjajna zora, obasja put kojim nam valja poći, jer dani prolaze i malo ćemo dospjeti da njim koračamo. Malo i kad bi trajalo tisuću godina, jer smo spori i slabi, a vučemo teško breme grijeha i nehajnosti ...

— Razastri bijeli plašt, Gospo, Majko, naša zoro zlatna!...

— Konac —

IZ KATOLIČKOG SVETA

Kršćanstvo u Južnoj Koreji. Revija „Korean Survey" pruža podatke za 1957 godinu. Tada je ta zemlja brojila 20 miliona stanovnika. Od toga je bilo 1 566 492 kršćanina sa 6 441 crkvom ili kapelicom. Kršćani su ovako podeljeni: tri prezbiterijanske sekte imaju 864 262 člana sa 3 179 crkava, metodisti imaju 246 927 članova sa 1 018 crkava, 10 ostalih protestantskih sekti ima 213 069 članova sa 1 104 crkve. Pravoslavaca je 200 sa jednom crkvom. Broj katolika se penje na 242 134 vernika sa 1 139 crkava.

Jedan dan — 600 krštenja. U nekom selu na Formozi misionar Henrik Faucher je sa svojih pet mladih drugova pokrstio jednog dana u mesecu maju 602 stanovnika. Novoobraćenici su najstariji stanovnici Formoze. Pre 50 godina bili su još lovci na ljudske glave. Sledećeg dana svi su novokršteni došli na Misu i primili prvu svetu Pričest. Tako lepih i dirljivih svečanosti nema ni u misijama puno.

Peške u Rim. Oskar Wimmer, kolar iz bečke nadbiskupije, lično je izradio velik križ za novu crkvu u svom rodnom mestu Leopoldsdorf. Križ je težak 30 kg. Pobožni kolar je nastupio hodočašće za Rim iz bečke katedrale, s tim križem na leđima. U većim mestima Wimmer svraća do župnika da dobije potvrdu da je stvarno hodočastio kroz dotično mesto.

Lekari za misije. U Padovi je Msgr Sigismondi, sekretar Propagande, izručio sedmorici mladih lekara misijski križ te mladim misionerima poželeo Božji blagoslov u misijskom radu. Dva su lekara otišli u Ganu, dva u Keniju, jedan u Nigeriju, jedan u Ugandu i jedan u Haitu. S nekima od tih otišle su i njihove žene.

Protiv neuredne trgovine i preterane dobiti Papa je govorio učesnicima italijanskog kongresa, na kome su bili skupljeni posrednici i preprodavci zemljišta. Tom je prilikom Papa oštro osudio parolu „posao je posao — bizniz je bizniz". Kod svake trgovine, u kojoj se neka zemaljska dobra menjaju za druga, čovek je na iskušenju da načini što veću dobit. Tako se rado zaborave kršćanska načela pravednosti. Međutim stoji da su svi ljudski poslovi podvrgnuti moralnim propisima, a i težnja za dobit podređena je Božjem zakonu pravde i ljubavi.

Admiral-bolničar. Nije tako dugo, kad se neki nepoznati Italijan javio u Lurdu za bolničara — dobrovoljca. Mirno je metnuo na sebo kožnati pojas kakav nose tamošnji bolničari. Dva dana je mirno i strpljivo obavljao bolničar-

ske poslove, prenosio bolesnike i slično. Onda se pročulo da je to bio italijanski admiral Perissolli Bisoni. Početkom maja isto je učinio osobni aduntant belgijskog kralja.

Bečka nadbiskupija ima 608 župa i 1820 svećenika. U Beču se je moguće ispovediti na 25 jezika, među kojima i na srpskohrvatskom i slovenačkom jeziku.

Najveća Afrička država je Nigerija sa 32 miliona stanovnika. Od njih ima 14 miliona muslimana, 11 miliona neznabožaca, 5,5 miliona protestanata i 1,7 miliona katolika i oko pola miliona katehumena. Misijsko se delo u toj zemlji dosta dobro razvija. Ulažu se veliki napori za porast domaćeg svećenstva. Rade dva semeništa sa oko 100 svećeničkih kandidata. Posebna poteškoća nastupila je, kad su državne vlasti zabranile misijskim školama primati nove učenike i misionarima podizanje novih škola.

Misijski lekar — 100 godišnjak. Papa je poslao posebno pismo misijskom lekaru Roderiku Makdonaldu za 100 godišnjicu rođenja. Taj visoki jubilant radio je 72 godine na polarnim krajevima Kanade i Aljaske, a tek prošle godine stupio u mirovinu. — I engleska kraljica Elizabeta je poslala retkom jubilantu srdačne čestitke.

„Red izgradnje". Taj moderni red ima trenutno 77 logora sa 200 radnih mesta u 7 evropskih zemalja. Na jesen odlazi jedna grupa izabranih članova u Etiopiju da izgradi stanove za gubavce. Troškove izgradnje nosi nemačka akcija za pomoć gubavcima. Članovi tog reda imaju potrebne poljodeljske i zanatske studije, a obavezuju se na trogodišnji staž. U Belgiskom Kongu grade domaći članovi tog reda pod vodstvom Evropejaca dve crkve i tri škole.

Na prelazu preko Brenera između Austrije i Italije gradi se nova crkva, koja će biti posvećena Majci Božjoj — Madonna della Strada. Ona se naročito štuje u isusovačkoj crkvi u Rimu.

Štajlski su misionari poručili u Lübecku nov obalni čamac od 120 reg. tona za svoje vlastite misijske potrebe u Indoneziji. Nadaju se da će troškove za čamac kriti iz misijskih poklona u Nemačkoj. Nova će se lađa nazivati „Morska zvezda".

Premetačina u Čenstohovi. 21 jula o. g. organi poljskih snaga bezbednosti upali u samostan paulinaca koji čuvaju Čenstohovsku Majku Božju i izvršili premetačinu. Zaplenili su nekoliko pisaćih mašina, aparat za umnožavanje i veću količinu brošurica, koje su se bez znanja državnih vlasti delile vernicima. Tom je prilikom došlo do izgreda, pošto su vernici pokušavali sprečiti odnošenje materijala. Kardinal Višinski je kod državnih vlasti uložio oštar protest, pošto se u brošuricama radilo isključivo o verskim stvarima. Odnosi između Crkve i države u Poljskoj su zaoštreni.

Misijska svečanost u crkvi sv. Križa u Brislu. Pod Misom grčkobizantinskog obreda 21 članica „Društva ženskih međunarodnih pomoćnica" položila je zakletvu. Prvih sedam od njih već su završile obrazovanje i školovanje te su primile kuda moraju na službu, na Bliski i Daleki Istok, a neke u Afriku. 14 članica je završilo tek prvu godinu obrazovanja te su položile prve zavete. Među njima se nalazila jedna Japanka i jedna Kineskinja. Svečanostima je prisustvovao i japanski ambasador sa gospodom.

Merinolski misionar Makormik, koga su vlasti pustile iz kineskih zatvora i proterali preko granica, izjavio je da je bio pravi uzrok njegovog hapšenja što je propovedao Kristovo evanđelje. Optužbe za subverziju i špijunažu **došle su tek** godinu i po dana posle aretacije. Sadašnji kineski režim nastoji uništiti svaku veru. Kako to odmah nije moguće, preporučuje privremenu strpljivost prema religiji.

Pretsednik Aizenhauer primio je u Beloj kući vrhovnu pretstojnicu čč. ss. milosrdnica sv. Vinka, č, majku Francisku Lepicard, koja je u SAD posećivala postojanke svoje družbe. Pretsednik joj se zahvalio za sve što su njihove milosrdnice učinile američkim vojnicima u dva svetska rata.

Katolička bolnica „Marija Pomoćnica" u München Gladbach ima za kurata bivšeg generala na istočnom frontu Pavla Juraja Theisen. Njemu je Hitler oduzeo komandni položaj, a neki ruski zarobljenik ubio mu je svu porodicu.

Statistika. Ceni se da ima na svetu 381 216 katoličkih svećenika i 468 miliona katolika, dok se broj ukupnog čovečanstva penje na 2 800 miliona. U navedenoj brojki nisu ubrojeni katolici i njihovi svećenici u SSSR, Kini i Turskoj. Jedan svećenik dolazi prosečno na 1 229 vernika. Taj je prosek najmanji u Irskoj, a najveći u Guatemali.

Lurdska ozdravljenja. Dr Pélissier, pretsednik Lekarskog ureda u Lurdu, izjavio je da je bilo od početka o. g. 16 slučajeva iznenadnog ozdravljenja, s kojima se zabavljao taj ured. Dva do tri slučaja pretstavljaju izvanredne primere, koji zaslužuju da budu svom pažnjom proučeni. — S druge strane, dodao je predsednik, bio je izvestan broj bolesnika koji su izjavili da su ozdravili, ali se nisu pojavili u našem uredu ili su došli tek nešto pred sam odlazak, pa nisu mogli biti ispitani. Jedan takav bolesnik je došao pre kratkog vremena s velikim rakovim tumorom, a kad je odlazio, tumor je potpuno nestao.

Porazni rezultati. Prema izveštaju za 1957. Japan je zabeležio 810 000 porođaja, 1,2 miliona kontrolisanih i isto toliki broj nekontrolisanih pobačaja. To je dosad najrazornija statistika da je jedan narod u jednoj godini hladnokrvno ubio 2,4 miliona svojih sugrađana. Iste se godine dalo u Japanu sterilizovati 44 000 osoba. Kuda to vodi?

Hongkong hodočasti u Lurd. 30 katolika putuje iz Hongkonga u Evropu. U Rimu će se zaustaviti šest dana, u Lurdu četiri, u Fatimi jedan dan. Koliko će prilike dozvoliti, oni žele posetiti i sveta mesta u Palestini.

U cilju izmirenja. Na pobudu pomoćnog biskupa Msgr Klewen-a iz Kölna Nemci su sagradili u bazilici sv. Terezije u Lizjeju mramorni oltar na čast nemačke mističarke sv. Hildegarde. Na posvećenje tog oltara došla je veća grupa nemačkih hodočasnika sa Msgr Klewenom na čelu. Dve značajne mističarke Francuske i Nemačke biće šlovane u istom svetištu i posredovaće za mir svojim zemljama.

P. Vilijem Slattery, general lazarista, predvodio je 6 000 članica Dece Bezgrešne u Lurd. Ovu pobožnu ustanovu štovateljica Čudotvorne medaljice vode oci lazaristi. To je bio dosad treći međunarodni kongres ove pobožne ustanove. Prvi je bio u Parizu 1948, drugi u Rimu 1954, a treći sada u Lurdu. Zastupano je bilo sem Francuske još 30 zemalja.

2 000 gluvonemih u Lurdu. Iza slepih hodočastili su u Lurd i gluvonemi. Iz Francuske ih je bilo 1 500, 250 iz Italije, 150 iz Španije, 60 iz Belgije, a 18 iz SAD. Hodočašće je organizovala nacionalna federacija gluvonemih u Francuskoj. Brizi za ove nesretnike posvećuje se u Francuskoj 40 redovničkih ustanova, naročito Braća sv. Gabrijela i sestre Mudrosti. Vođa hodočašća Msgr Menard, biskup iz Rodeza, održao im je govor. Poželeo im je da ih nedostatak sluha i govora približi Bogu, s kim mogu lako razgovarati, što mora konačno biti nada i cilj svakog kršćanina. Iza toga je bila pročitana osećajna poruka sv. Oca. Papa je poželeo tim bednicima da na široko otvore svoja srca primerima i poukama koje im daju toliki bolesnici koji se stiskaju puni vere i hrabrosti pred blagoslovljenom Špiljom.

150 000 katolika na ulicama Saigona. Dosad najveća katolička manifestacija u istoriji Vietnama razvila se prošlog jula u Saigonu. Avionom je došao iz Rima kip Lurdske Gospe koji je Papa blagoslovio. 150 000 katolika pratilo je u procesiji taj kip kroz gradske ulice u katedralu. Svečanosti je predvodio Msgr Caprio, regent ap. delegature u Južnom Vietnamu.

Msgr Mario Zanin, apostolski nuncije u Buenos Airesu, iznenada je preminuo u 69 godini starosti od šećerne bolesti. Msgr Zanin je bio 1924 načelnik novinskog odeljenja na Propagandi, iza toga je postao generalni sekretar svih papskih misijskih ustanova, zatim ap. delegat za Kinu, onda ap. nuncije u Čileu i 1953 ap. nuncije u Argentini. Povodom njegove smrti argentinske su vlasti proglasile državnu žalost za tri dana.

Papa opaticama. 19 i 26 jula te 2 avgusta Papa je preko radia govorio redovnicama sa strogom klauzurom ili opaticama. Govorio je o spoznavanju, o ljubavi i o životu u kontemplativnim samostanima. Za kontemplaciju Papa kaže, da je pre svega razumnog porekla. Opatice treba da primaju zdravu duhovnu obuku, dobro duhovno vodstvo i pouku u mističnoj teologiji. Njima se ne sme pod isprikom poniznosti ili odricanja uskraćivati solidna duhovna naobrazba. Obratno, opravdanim težnjama za većim duhovnim znanjem treba izaći ususret. Na takav će način otpasti mnogi prigovori na račun kontemplacije, koju često brkaju sa golim osećanjima ili čak patološkim zastranjivanjima.

Solidno je znanje najsigurniji put prema ljubavi. Prava se kontemplacija rascvate u ljubav prema Bogu. Zdrava ljubav proističe pre svega iz razmatranja. Bez razmatranja sve druge pobožne vežbe nisu ništa, jer su samo sredstvo za razmatranje koje je njihova svrha.

Druga stvar u životu opatice je njena ljubav prema Bogu, ljubav prema svom načinu života. Zna se da ima i taj život svoje opasnosti, trenutke potištenosti i straha. Papa preporučuje svim opaticama u takvim trenucima pouzdanje u Boga i svet slobodne dece Božje. Vernost pravilima nije isto što skrupuloznost i tesnogrudost. Nije čovek zbog zakona, nego zakon zbog čoveka.

Poznavanje Boga rađa ljubav prema njemu, a ljubav se očituje u delima. I tako Papa govori u trećem delu o radu u kontemplativnom životu. Bitna tačka tog života je kontemplacija — razmatranje, iako traje sasvim određeno vreme svaki dan. Ostali deo dana treba posvetiti radu. Papa naročito naglašava da moraju opatice raditi da zarade što im je potrebno za život. Čak u slučaju da ima samostan dovoljno sredstava za izdržavanje svoje redovničke obitelji, opatice su dužne raditi. Gde konstitucije to još nisu odredile, tamo treba to u saglasnosti s lokalnim biskupom što pre urediti. Poljodelski, zanatski, ručni, duševni i apostolski rad u kontemplativnim redovima vrlo će korisno uticati i na zdravlje opatica. Papa završava raspravu time da upozorava opatice da ne treba da budu zavidne drugima na apostolskom radu, pošto i one apostolski rade molitvom, žrtvama i radom samim te tako doprinose spasavanju duša.

Helikopterom američkih trupa prebačen je šest metara dugačak križ na 2 000 m visoko brdo Säuling u Nemačkoj. Zimus je jak orkan srušio stari križ.

Biblija za parlamentarce. Redovnici serviti su odlučili da pošalju svakom narodnom poslaniku italijanskog parlamenta bez obzira na njegovu partijsku pripadnost jednu bibliju. Slično se desilo već 1949 godine, kada je bio vrlo maleni broj biblija vraćen. Komunistički narodni poslanik Luigi Silipo se na temelju one biblije obratio

Anglikanski časopis „Toronto Telegramm" počeo je akciju, da Kanada uspostavi diplomatske odnose sa Svetom Stolicom. Časopis sa svog stanovišta potkrepljuje svoj predlog time, što je Sveta Stolica najbolje obaveštena država na svetu, pa je pametno da Kanada dobiva obaveštenja iz prve ruke, kroz glavna vrata, a ne preko posrednika. Časopis smatra da je dobro što je ministar pretsednik protestant, pa će se taj korak moći učiniti bez većih trzavica.

I za Boga. U sredini njujorškoga sitija stoji neka zgrada, koja je dosad služila zabavama, umetničkoj galeriji, pozorištu, bančnim poslovima, a otsad će služiti Bogu kao kapela. Kardinal Spellman poduzeo je korake da se nova kapela otvori već novembra, kako bi i najuži poslovni centar Njujorka imao kuću Božju.

„Papa osvaja Ameriku" Neki američki student Lowel Kirby napisao je alarmantan članak, kako

je danas američki demokratski način života ugrožen ne od boljševizma nego od katoličke Crkve, koja hoće uspostaviti fašizam. Katolički studenti su na taj ispad odgovorili šalom. Izvesili su plakat ove sadržine: Proučavajte sve papine bule. Oružje izdaje Njumenov arzenal. Na životu ostaju samo oni od kojih se očekuje uspešno pranje mozga, svi ostali će biti likvidirani. Ne zaboravite da su vaši saveznici boljševici, fašisti, načisti i ljudožderi. Nad visećim mostom reke Okoni svi na demonstraciju protiv krunisanja Pape koji će doći na podmornici. Posle iskrcavanja na suvo, Papa će se prvo nastaniti na univerzitetu gde će davati autograme.

Školsko pitanje u Belgiji. Nova vlada je sastavila posebnu komisiju, sastavljenu od sviju glavnih stranaka, kako bi se školsko pitanje, naime pitanje katoličkih verskih škola mirno rešilo. Postoji nada da će se naći kompromisno rešenje.

Generalna skupština salezijanaca održavala se u Torinu. Prisutno je bilo 124 zastupnika iz 59 provincija, koje imaju 19 553 člana. General Zigiotti i pet članova glavne uprave ostali su na svojim mestima. Priključila su im se tri nova člana za pitanje studija, starih pitomaca i stručnog školstva. Papa je u Castel Gandolfo primio skupštinu u audijenciju.

Prigodom proslave stogodišnije smrti sv. Ivana Vianeja papin će zastupnik svečano krunisati pozlaćeni drveni kip Naše Gospe iz Arsa.

Bivši pitomci isusovačkih škola u Evropi imaju svoju organizaciju. Svoj treći kongres održali su letos u prostorijama Vatikanskog paviljona u Brislu. Raspravljali su o dužnosti bivših pitomaca prema kršćanskoj zajednici. Novoizabrani pretsednik Teo Lombard, zamenik marseljskog pretsednika opštine, uporedio je sadašnjicu s vremenom sv. Ignacija. Vernost prema svetom Ocu, kazao je, mora biti biljeg dobrog katolika. Njihova organizacija mora naročitu pažnju posvetiti tome da pomažu isusovce u vaspitavanju omladine, naše sutrašnjice koja treba da bude sposobna preuzeti zadatke koje svet postavlja pred kršćane.

Prema oltaru. Pred kongregacijom svetih obreda nalaze se 24 kanadska procesa. Od 24 Božjih ugodnika devet je rodom iz Kanade, tri iz Francuske. Među tim kandidatima oltara ima 10 osnivačica redovničkih kongregacija, nekoliko redovnika, svećenika i biskupa. Naročito je poznat brat Andrija i indijanska devojka Takeri Tekatvitha. Osam kanadskih mučenika isusovaca bilo je već 1930 godine proglašeno svetima.

Ukrajinci u SAD. Kao što je Papa 1956 osnovao crkvenu provinciju za Ukrajince u Kanadi sa metropolijom u Winnipegu, kojoj su podređene tri biskupije sa ukupno 200 000 vernika, tako je Papa sada osnovao novu crkvenu provinciju u SAD za katoličke Ukrajince iz nekadašnje lavovske metropolije, kojih ima 330 000. Njihovo je središte Filadelfija. Njihov je metropolit Msgr Bohačevski, koji je bio 34 godine njihov egzarh. Metropolit je dobio pomoćnog biskupa u Msgr Šmondijaku. Nova metropolija ima 240 000 vernika, 131 župu i 180 svetovnih i 20 redovničkih svećenika. Njoj je podređena biskupija Stamford, kojom upravlja Msgr Senyšin, a ima 90 000 vernika sa 54 župe i 80 svetovnih i 20 redovničkih svećenika. — Sem toga postoji u Pitsburgu za 140 000 katolika istočnog obreda iz Potkarpatske Rusije poseban egzarhat.

U Rimu se svečano proslavila 1700 godišnjica mučeničke smrti sv. pape Siksta II i njegovih đakona, mučeništva kartaškog biskupa sv. Ciprijana i aleksandrijskog biskupa sv. Dionizija. Održale su se posebne službe Božje, u procesijama su se obišla mučenička mesta, održala se razna predavanja, na kojima su istoričari i arheolozi razjašnjavali tadašnje prilike i posebnosti Valerijanovog progonstva.

U Borenju (Beauraing) u Belgiji 22 avgusta proslavili su 25 godišnjicu Marijinih ukazanja, kojima je Majka Božja obdarila decu- vizionare od 29 novembra 1932 do 3 januara 1933. Jubilarne proslave su počele prošlog 29 novembra, na kojima je učestvovalo 15 000 vernika. Sadašnje su bile značajnije. Glavni pontifikal je održao papin nuncije Msgr Forni. I tamo su imali telovsku procesiju i blagoslov bolesnika.

Papa je proglasio sv. Benedikta za zaštitnika italijanskih arhitekata, a sv. Ivana Boska zaštitnikom italijanskih zanatlija.

Katolički će svet iduće godine slaviti 100 godišnjicu smrti sv. župnika arškoga. Svečanosti će početi prvim majem. U julu će se održavati euharistički kongres u Lionu. Glavni predmet raspravljanja će biti: Euharistija u mislima sv. arškog župnika.

Istok—Zapad. 6 avgusta došla je delegacija ruske pravoslavne crkve sa metropolitom Nikolajem na čelu u Utrecht na razgovore sa pretstavnicima ekumenskog pokreta. Raspravljalo se o odnosu ruske crkve do ekumenskog pokreta, o zajedničkoj akciji svih kršćana za mir, o stavu pravoslavne ruske crkve prema političkim i socijalnim problemima kako ih je izložio savet za jedinstvo crkava i o zajedničkoj brizi crkava za versku slobodu. Ruski verski pretstavnici doveli su sobom laike koji su bili tumači.

Od 25 kineskih biskupa, koji su se do kraja 1957 nalazili u Kini, 14 njih se nalazi u zatvorima, a 11 na slobodi, koja je vrlo ograničena. Neki od njih gotovo su u kućnom zatvoru i pod stalnim nadzorom članova patriotskog udruženja.

Argentina. Pretsednik republike Frondisi je ustupio nadbiskupskoj kuriji bivšu pretsednikovu rezidenciju. Nadbiskupski dvor su naime peronisti 1955 potpuno uništili. Dosad su bili nadbiskupski uredi smešteni u više zgrada. Pretsednik je obrazložio svoj korak, da i nadbiskupija treba da ima odgovarajuće lokale da može obavljati svoje dužnosti.

Salcburške univerzitetske nedelje počele su ove godine 3, a završile su se 17 avgusta. Priglasilo se je 650 slušatelja iz 13 zemalja. Raspravljalo se »Svet i čovek u svetlu kršćanskog pravnog i društvenog reda«. Ovakve su nedelje u Salcburgu počele 1930 godine te su smatrane kao nadopuna preteranoj specijalizaciji na fakultetima.

Srednjevekovni zamak Vergard na severu Danske došao je u ruke Malteškom viteškom redu, koji će tamo imati svoje središte za svu Skandinaviju. Danski je biskup Teodor Suhr pre kratkog vremena posvetio u zamku novu kapelicu.

Krajem avgusta hodočastilo je drugi puta u Lurd 6 000 Cigana. Lurdski se biskup Msgr Théas osobno zauzeo za te hodočasnike. Tom prigodom mnogi su Cigani bili kršteni, krizmani i obavili crkveno venčanje.

U Južnoafričkoj se Uniji sprovodi dosledno zakon o rasnoj podeli. Određeni su kvartovi za belce, određeni za Crnce i pripadnike mešovite krvi. Crkva je došla pod udar zakona. Zatvaraju se mnoge škole, pošto se nalaze na mestima, određenim za belce, za izgradnju novih prave se smetnje. Slične smetnje postoje za crkve i kapelice. Biskupi protestiraju, ali uzalud.

Otvorena vrata. U Berlinu je početkom avgusta bio otvoren obaveštajni ured, prozvan »Otvorena vrata Berlina«. Ured se sastoji od četiri prostorije, od kojih je jedna biblioteka i jedna ukusno uređena kapelica. Prvi takav ured bio je za vreme rata otvoren u Holandiji. Duša ovog berlinskog poduhvata je p. Gebhard Graf Stillfried. U tom će se uredu davati obaveštenja o katoličkoj veri svima, koji se za ta pitanja interesuju. Kao što postoje obaveštajni uredi za privredna pitanja, isto tako je potreban ured za verska pitanja. Crkva se ne zatvara u sakristije, a katolicima ne treba da se izvinjavaju što su katolici.

Poljska. Papa je imenovao pet novih biskupa: Viljema Pluta i Drzazga za pripojene zapadne pokrajine, Msgr Bleharčik-a i Karla Wojtryla pomoćnim biskupima u Tarnovu odnosno u Krakau, a prof. Henrika Strakowskog pomoćnim biskupom u Lublinu. — Obzirom na razne članke po novinama protiv Čenstohovske Majke Božje, Kraljice Poljaka, kardinal Višinski je odredio da se obavljaju posebne molitve sve do 31 oktobra u zadovoljštinu za nanesene uvrede.

Kina. Msgr Josip Kou, bivši generalni vikar biskupije, Haimen, nalazi se u zatvoru već od 1953 godine, a bio je tek pre kratkog vremena osuđen zbog subverzivne delatnosti na osam godina zatvora, dok se njegov biskup Msgr Simon Tsu nalazi pod posebnim nadzorom.

Proglašeno čudo. Msgr Guyot, biskup iz Kutansa u Francuskoj, priznao je čudesnim ozdravljenje Lidije Brosse, koja je od oktobra 1930 godine bolovala od tuberkuloznog oboljenja utrobe i kostiju. Vraćajući se iz Lurda nekako kod Tuluze, iznenada se osećala bolje. Za šest nedelja oporavila se za 13 kg, rane su nestale i nikada više se nisu otvarale.

Prvi svetski katolički kongres za zdravstvo u Brislu. U okviru međunarodnih priredbi u Vatikanskom paviljonu na svetskoj izložbi u Brislu, održavao se od 28 jula do 2 avgusta prvi katolički međunarodni kongres za zdravstvo. Kongres je imao 3000 učesnika iz preko 60 zemalja, među njima oko 500 lekara, 300 apotekara, 600 pretstavnika upravnog osoblja bolnica. Raspravljalo se: »Krist i bolest«. Papa je učesnicima slao preko radija poruku, u kojoj je naglasio da mora kod katoličke bolesničke nege iza sve stručne spreme uvek stajati i apostolski duh. Učesnici su održavali sastanke u četiri posebne grupe, lekari, apotekari, upravno osoblje i bolničarske sestre. Sve četiri radne grupe obrađivale su i o međunarodnoj saradnji lekara i bolnica, o praktičnoj pomoći za podizanje bolesničke nege u nerazvijenim zemljama, o poboljšanju zakonodavstva za apotekare i o potrebi naučnog istraživanja.

Domaće svećenstvo u Indoneziji. Preko pola svih indonežanskih katolika živi na otoku Flores, koji ima već katoličku većinu. Godine 1945 Indonezija kao da nije imala domaćih svećenika, dok ima danas 2 domaća biskupa, 133 svećenika, 169 bogoslova i 1159 semeništaraca. Dolazak novih misionara vrlo je otežan, ali najmanje 10 godina indonežanski katolici ne mogu izdržati bez stranih svećenika.

Katoličke škole bolje i jeftinije. Kardinal Gil Roy, nadbiskup iz Sidneja, izjavio je da jedna petina australijanske dece posećuje katoličke osnovne škole, koje su za 20% jeftinije nego državne.

Biskupska konferencija Dalekog Istoka. Manilski nadbiskup Rufino J. Santos je za idući decembar sazvao biskupsku konferenciju za sve zemlje Dalekog Istoka. Pozvani su biskupi Indije, Pakistana, Indonezije, Japana, Formoze, Filipina i tako dalje.

78 nemački katolički zbor održavao se od 13—17 avgusta u Berlinu. Zbog podele Nemačke u Berlinu se mogao skupiti srazmerno manji broj učesnika: 30 000 iz Zapadne i 70 000 iz Istočne Nemačke. Vlasti su stavile kongresu na raspolaganje najveću berlinsku halu, stadion, a i na trgu pred katedralom održala se služba Božja za žene. Poseban pomen održan je katolicima-žrtvama nacizma, koji su bili pogubljeni u Berlinu na Plötzensee. Odlučeno je da se na tom mestu sagradi nova crkva, posvećena Mariji Kraljici mučenika. Na misama se lepo odražavalo aktivno učešće vernika.

Pobornik mira. U Budimpešti kompozitor Zoltan Kodaly doneo je na govorničku tribinu sveto Pismo. Organizatori sastanka očekivali su vatren govor o borbi za mir u duhu socijalizma, ali kompozitor počeo je da mirno i glasno čita prvu poslanicu ap. Pavla Korinćanima. U potpunom miru govornik je završio čitanje i sišao sa podijuma. Gornja poslanica obiluje divnim pozivima na mir i slogu.

Papa radnicima. Na Veliku Gospu skupilo se u Lurdu 15 000 radnika, pripadnika mnogih zemalja. Papa im je slao toplu poruku, u kojoj je izrazio sledeće misli: Prvo je pozdravio radnike, čestitao im na požrtvovanosti, što su ipak došli u Lurd. Od vremena kada se Majka Božja ukazala siromašnoj Bernardici, razvoj prema socijalnoj pravdi je napredovao. Mnoge su promene nastupile na području rada u korist radnika i zajednice. Papa je poželeo radnicima da ponesu sa hodočašća veliku pouku bratstva me-

đu ljudima svih staleža i zvanja, jer se upravo na temelju iskrene saradnje raznih zvanja stvaraju divne mogućnosti. — Isto se tako već jedno stoleće ulažu napori, da bi radnici sve bolje upoznali Krista i ljubili njega, koji živi u Crkvi i zove k sebi sve umorne i opterećene. Oni moraju kao borbeni katolici među radnicima delovati na to, da se ojačaju veze između Krista i radnika. — Blagdan Marijinog uznesenja podiže kršćaninu pogled prema Bezgrešnoj Bogorodici, koja je telom i dušom na nebu. Radnicima se htelo prikriti taj poslednji veliki cilj. Nazivali su ga prevarom, koji odvraća radnike od neposrednih akcija. Papa poziva radnike-hodočasnike neka rado misle na blaženu Gospu u nebeskoj slavi i neka se drže puta, koji ona pokazuje. Na kraju Papa poziva radnike neka se pouzdaju u Boga koji je pobedio svet, neka ostanu apostoli radničkog sveta. Sa željom da im Lurd poživi veru, utvrdi ufanje i usavrši ljubav, Papa je podelio radnicima apostolski blagoslov.

Papa o međunarodnoj saradnji. Prigodom međunarodnih katoličkih dana u Brislu, gde se na Veliku Gospu skupilo 70 000 vernika na stadionu Heysel, pročitana je poruka svetog Oca. Papa prvo pozdravlja kralja Belgije i kardinala primasa. Nato prelazi na velika otkrića i napredak koji je čovek postigao i na koji može da bude ponosan. No, moderni čovek željno očekuje plodove svoga rada i svojih uspeha. — Narodi su postali sve više svesni međusobne zavisnosti, što više nauka otkriva nove izvore energije i pruža neslućene mogućnosti za produkciju i za sveopće poboljšanje životnog standarda. — Briselska izložba, stecište tolikih naroda, neka unapredi potrebnu saradnju među čitavim čovečanstvom. Ne može se dovoljno naglasiti teška dužnost privilegovanih naroda, bogatih sa sirovinama i pravoj kulturi, da velikodušno u duhu uslužnosti rade na ekonomskom i socijalnom razvoju manje naprednih zemalja. Na kraju Papa izražava zadovoljstvo što postoji Vatikanski paviljon, koji svedoči svetu o apsolutnim, religioznim i moralnim vrednostima, bez kojih sve ostalo bogatstvo ne bi imalo međusobne veze i konačni smisao.

Novi crnački biskup. Papa je imenovao na mesto pokojnog domaćeg biskupa Ignacija Ramarosandratana u Miarinarivo Eduarda Ranaivo tamošnjim biskupom. Novoimenovani biskup je već od septembra 1957 upravljao tom biskupijom kao kapitularni vikar.

Poljsko čudo. Katolička Poljska obavlja već drugu godinu svoju veliku devetnicu, koja treba da traje devet godina i kojom treba da se poljski narod duhovno pripravi za 1966 godinu, kada će slaviti 1000 godišnjicu svog pokrštenja. Poljski narod ima izvanredno jaku katoličku svest i duboku pobožnost. Marijino svetište u Čenstohovi na Jasnoj Gori je njihovo duhovno središte gde se sastaju godišnje milioni Poljaka. 31 maja o. g. skupilo se onde 200 000 devojaka iz svih krajeva zemlje. U Čenstohovu dolaze svi narodni slojevi, intelektualci svih profesija, da se tamo mole i slušaju svog omiljenog kardinala Višinskog. Program za drugu godinu velike devetnice jeste: posvetna milost, život i svetlo u duši svakog Poljaka.

Banjalučki biskup Msgr Dr Dragutin Čelik umro je 11 avgusta 1958 u Zagrebu od bolesti raka u 65 godini starosti. Blagopokojni je upravljao kao administrator 7 godina banjalučkom biskupijom. Njegovi zemaljski ostatci sahranjeni su 14 avgusta o.g. u banjalučkoj katedrali. Za požrtvovan i blagoslovljen rad neka mu Svevišnji bude obilna plaća.

Zadarska nadbiskupija dobila je pomoćnog biskupa u Msgr Marijanu Oblaku. Pomoćni zadarski biskup rodio se 1919 godine, svršio bogoslovne studije i bio zaređen za svećenika 1945. Filozofski fakultet — romanske jezike svršio je u Zagrebu. Iza toga je bio postavljen za profesora u malom semeništu i kao takav 6 jula 1958 posvećen u Zadru za biskupa. Novom biskupu srdačno čestitamo i želimo obilje Božjega blagoslova u njegovom delovanju.

Peške u Fatimu. Ratni invalid Deck iz Tübingena u Nemačkoj bio je šest godina u ruskom zarobljeništvu. Tamo se zavetovao da će peške hodočastiti u Fatimu, ako se živ vrati kući. U martu ove godine taj ratni invalid pošao je za Fatimu. Usput je posetio i Lurd i Kompostelu.

Duhovna žeđ. Dve hiljade stanovnika jednog korejskog sela Čongana održalo je javni skup, s koga su poslali molbu u Seul na katoličkog biskupa da im pošalje jednog misionara iz družbe merinolaca. Već kod treće posete stanovnici Čongana su odlučili sagraditi katoličku školu koja će privremeno služiti i za kapelicu.

Hammerfest ima opet crkvu. 3 avgusta o.g. bila je posvećena nova katolička crkva sv. arkanđela Mihaela u Hammerfestu, najsevernijoj postojanci Evrope. Nemci su najviše doprineli za tu crkvu, pošto su time hteli činiti zadovoljštinu za nedela koja su nacisti činili u Norveškoj za vreme rata. Crkveni je toranj ujedno svetionik koji će svojim križem svetliti mornarima i ribarima u dugim polarnim noćima.

UREDNIKOVA POŠTA

SAB. Odgovor: S nadležnog je mesta javljeno da se pričanje o ukazanjima u Le Tre Fontane u Rimu ne može uzeti ozbiljno.

M. S. Pitanje: Za veće blagdane odlazim u inovernu crkvu, inače savesno ispunjavam svoje verske dužnosti u našoj katoličkoj crkvi. Mnogi mi prigovaraju gornju praksu. Da li opravdano?

Odgovor: Prema propisima naše Crkve nije dozvoljeno u inovernu crkvu odlaziti na obavljanje pobožnosti. Takav postupak, kako sami vidite, sablažnjava vernike, a i Vas samu navodi na mišljenje da su sve vere jednake.

Đ. S. Pitanje: Kad su lurdska čudesa toliko zajamčena zašto tako uporna šutnja i nezainteresovanost drugih kršćanskih vera? Zar nije i njima jedini cilj: slava Božja i spas duša? Odgovor: U protestantskom evanđeličkom časopisu „Quatember" evanđeički biskup Wilhelm Stählin odgovara na pitanja svojih vernika šta je s Lurdom. Taj protestantski biskup osuđuje one koji smatraju da je Lurd jednostavna izmišljotina. Ako bi se sva istorijska ukazanja bacila u svet fantazije, kaže on, kako ćemo još verovati u ukazanje Kristovo u Damasku? Dalje zastupa mišljenje da nije nemoguće da se Majka Božja ukazala izvesnim osobama. Isto tako biskup naglašava da ozbiljna hodočašća ne prolaze bez stvarnih koristi. Prema tome možemo reći da jedna visoka ličnost u protestantskoj crkvi s velikim poštovanjem govori o Lurdu. Ako druge kršćanske ličnosti izvan katoličke Crkve šute o Lurdu ili čak zauzimaju negativan stav prema njemu, takvu pojavu valja pripisati izvanredno jakom negativnom uticaju sredine u kojoj te osobe žive. Iz iskrenih ispovedi raznih obraćenika razabiremo kako je u mnogim inovernim krugovima duboko ucepljeno podozrenje i čak mržnja prema katoličkoj Crkvi i kako se je teško takvih predrasuda osloboditi.

V. P. Pitanje: Zar nije moguć sastanak najviših pretstavnika nauka i najviših pretstavnika religija, da mirno s najvećim autoritetom reše pitanje: postoji li Bog ili ne? Odgovor: Kad bi pitanje postojanja Boga bilo samo stvar zdravog ljudskog razuma, ne bi ni trebalo nikakvog sastanka, pošto Boga ne bi niko poricao. Ali pošto to pitanje zavisi više od srca i volje, nikakav sastanak ne bi koristio. Još uvek ima punu važnost Isusova reč: „Ali ljudi su ljubili više tamu nego svetlo, jer su im dela bila zla" (Iv 3, 19). Crkvena istorija govori da je bilo u prošlosti mnogo velikih debata o verskim pitanjima, ali su redovno donosile mršave rezultate.

D. S. Pitanje: Ako tačno poznamo kemijski sastav kruha, u čemu je dakle euharistijska pretvorba? Odgovor: Pretvorba kruha u Isusovo telo je u tome što se suština kruha pretvori u Isusovo telo, ali sve vanjske prilike kruha (akcidencije) ostaju nepromenjene. Napredak atomske nauke nema nikakve veze s tajnom presvetog Oltarskog sakramenta. Od nje ne očekujemo da će objasniti versku tajnu niti će zbog nje iskrsnuti nove poteškoće.

B. S. Odgovor: Obred krštenja deteta propisuje da se krstitelj dotače s pljuvačkom detetovih ušiju i nosnica izgovarajući reči: „Efeta — otvori se". Samo u slučaju ako postoji opravdan strah zaraze ili drugi higijenski razlog, ta akcija može otpasti. Takav obred je načinio Isus nad gluvonemim o kome govori evanđelje 11 nedelje po Duhovima.

S. B. Pitanje: Kako se kršćanstvo može temeljiti na jevrejskoj religiji, kad su Jevreji uvek mrzeli kršćanstvo i kad će i najveći protivnik Kristov sam Antikrist biti Jevrejin, koji će pre sudnjeg dana imati svoju prestonicu baš u Jerusalemu? Otkuda s jedne strane tolika povezanost s jevrejstvom, a s druge takva suprotnost? Odgovor: Plašim se da nisu ti prigovori izrasli iz prikrivenog antisemitizma. Pojava Antikrista pre sudnjeg dana je zagonetna. Ne zna se uopšte da li će to biti neka određena ličnost ili samo simbol veri neprijateljskih snaga. Kako je onda moguće tvrditi da će biti Jevrejin? Razna beletristična dela nisu siguran vodič u rešavanju verskih pitanja! — Valja uzeti činjenicu kao činjenicu: kršćanstvo je izraslo na jevrejstvu, ali tako da je Krist bitno usavršio mojsijevsku veru te joj dao sasvim novi izgled. Kako je moguće da je synagoga ostala neprijateljska Crkvi, objašnjavaju dovoljno evanđelja, stav farizeja prema Isusu. Nije retko da izbije najveća mržnja upravo među članovima iste rodbine. Konačno ne treba zaboraviti da je u borbu protiv Crkve umešan i đavo, jer svim snagama mrzi Boga i zavidi čoveku na njegovoj zemaljskoj i večnoj sreći.

Č. B. Pitanje: Kuda je dozvoljeno baciti blagoslovljene stvari, kao što su krunica, molitvenik, sličice itd., kad nisu više za upotrebu? Odgovor: Stvari koje vatra uništi, bacite samo lepo u vatru. Isto tako meću takve stvari u mrtvački sanduk, mogu se dalje baciti ili zakopati u zemlju, tako da izbegnu obešćašćenju zlih ljudi. Religiozni predmeti od umetničke ili antikvarničke vrednosti mogu se predati u crkveni muzej.

REM. Pitanje: Koliko ima katoličkih semeništa i bogoslovija u našoj državi? Odgovor: U Zagrebu i u Ljubljani radi crkveni bogoslovni fakultet u Đakovu u Visokom, u Makarskoj i Pazinu rade visoke bogoslovne škole. Zagreb ima još jednu bogoslovnu školu u Jordanovcu i u Palmotićevoj ulici te nadbiskupsku gimnaziju na Šalati. Mala semeništa postoje još na Bolu, u Dubrovniku, Sinju, u Pazinu, u Vipavi, u Visokom i u Zadru.

K. E. Pitanje: Da li se ogrešim protiv javnog ispovedanja svoje vere, ako na javnim mestima potajno molim Anđeo Gospodnji? Ako ne sklopim ruku niti načinim znak križa? Odgovor: Samo po sebi nismo pod greh dužni moliti Anđeo Gospodnji. Međutim bio bi greh, kad ga ne bismo iz stida pred ljudima molili javno. Ako se molite potajno za to, da ne bi izazvali ruganje vere i psovanje na Boga, onda je motiv za tajnu molitvu ispravan. Gde ne postoji opasnost za ruganje ili psovanje, biće na pobudu drugima, ako se javno prekrstimo i tako javno posvedočimo svoju veru.

2. Odgovor: Priča o papinji Ivani i slične stvari spadaju u svet bajki, pa se zbog takvih priča ne treba uzrujavati.

B. D. Pitanje: Šta je sa hodočašćem u Lurd? Odgovor: 19 avgusta otišlo je oko 90 hodočasnika iz svih narodnih republika naše države pod duhovnim vodstvom g. Dr. Eduarda Žilića, beogradskog dekana i župnika župe sv. Ante, u Lurd. Vanjsku organizaciju preuzeo je „Putnik". Hodočasnici su se vratili 29 avgusta u domovinu. Putni su troškovi bili predviđeni na 37.000 dinara.

V. Š. Pitanje: Da li su još katolici oni koji se po našim maticama vode kao katolici, ali već godinama ne vrše svojih verskih dužnosti? Neki od tih su postali čak veri neprijateljski raspoloženi. Odgovor: Prema učenju Crkve član katoličke Crkve je onaj koji ispoveda katoličku

veru, primio je sveto krštenje i prihvata zakonito crkveno poglavarstvo. Time što neko ne ispunjava svojih verskih dužnosti, postaje grešnik, ali ostaje član Božjeg kraljevstva, jer ima na Božjoj njivi i pšenice i kukolja. Ko ne ispunjava više ona tri bitna uslova, nije član Crkve. U moderno vreme katolici se obično dele po verskoj praksi. One katolike koji slabo vrše svoje verske dužnosti, nazivamo mlitavim vernicima; one, koji gotovo nikako ne dolaze u crkvu a i kod kuće ne očituju svoju katoličku pripadnost, nazivamo verski mrtvima. One vernike koji redovno vrše svoje katoličke verske dužnosti nazivamo praktičnim katolicima. One među njima, koji su aktivni u tome da podignu verski život i u svojoj okolini, nazivamo katoličkom elitom ili katoličkim borcima. Nijedan katolik nije tako duboko zaglibio u grehe ili tako daleko otišao od Crkve, da ne bi trebalo moliti se i raditi na njegovom obraćenju poput sv. Monike.

R. S. Pitanje: Da li se može naći tačna svetska verska statistika? Prikupljeni podaci mnogo se razilaze. *Odgovor:* Tačnu versku statistiku nije moguće sastaviti. Za SAD obično navodimo 36 miliona katolika. Taj podatak nam daje Crkva koja tamo broji samo praktične katolike. Necrkvena statistika za SAD navodi 45 miliona katolika, pošto ubraja sve koji se sami nazivaju katolicima. Za Južnu Ameriku i za Evropu ne postupa se po tom pravilu. Ovde obično ubrajamo u katolike one koji su bili katolički kršteni pa se svoje vere nisu javno odrekli. Pod tim vidikom katolika ima na svetu blizu pola milijarde. Prema statistici UNO-a na svetu živi oko 2.770 miliona ljudi, katolici iznose jedva 18% sveukupnog stanovništva sveta. — Još je teže ustanoviti broj pravoslavnih, kad sami pretstavnici ruske crkve smatraju da se samo jedna četvrtina građana SSSR priznava vernima. — Sa protestantima stvar je još teža, jer mnogi od njih nisu više ni kršteni, pa ih je teško razlikovati od modernih svojeveraca, kuda spada mnogo moderne inteligencije, iz bilo koje verske i nacionalne sredine su izrasli. Smatraju naime da ima Bog i da mogu sami bez posredovanja ikakvog verskog pretstavnika urediti svoje odnose s njime. Zato je vrlo teško znati koliko ima pravih bezveraca. Kod nas se registriralo nešto preko 13% stanovništva da su potpuni bezverci. U SSSR ima ih valjda još više. A ko će znati tačan broj ubeđenih bezveraca? — Od nekršćanskih veroispovesti najtačniji broj znamo kod muslimana. Njih je oko 370—375 miliona. Kod raznih neznabožačkih religija statistika je još nesigurnija. Kineza ima 600 miliona. Njihova glavna vera je priznavanje Konfucijeve moralne nauke. A koliko ima među njima taoista, budista, modernih svojeveraca, bezveraca? Slično je sa drugim poganskim verama.

*

Nakane Apostolata molitve. Katolička nas Crkva u mesecu oktobru poziva da se naročito molimo presvetom Srcu Isusovu za spas duša onih koji su zaposleni u hotelima i restoranima. U misijskom nas pogledu medutim Crkva poziva na molitvu da bi svi vernici jače poduprli papinsko delo Sv. Petra za domorodno sveštenstvo.

*

SVETA TEREZIJA AVILSKA

(15. X)

„Drži u vrču ulje, djela i zaslugu,
da uzmogneš opskrbiti svjetiljku da ne ugasne,
te da ne ostaneš vani ne budeš li je ONDA imala!
Zato budi na oprezu!"

Sv. Terezija iz Avile (1515—1582)

Ti znala si držat u vrču ulje,
zlatno, raskošno, puno sunčanih odsjeva,
obogatila si ga još cijenom bisera Tvojih suza
i dušom koja o nebu pjeva.

Znala si svojim uljem Djela i Zasluga
izliječit rane najgadnije i najstarije
željnima zdravlja. Bila si zastava bijela
sa utisnutim žigom sreće na srcu:
imenima Isusa i Marije.

Nosila si na srcu ranu, odraz
Kristove rane vidljive.
I još bolnije na duši Njegove sve rane
neznane
od neljudskih ljudi zadane.
A za neljude si pred Njim
molila molitve stidljive.

Mučenice sa sidrom mudrosti
u oluji, pod strijelama, na oceanu grijeha,
na valovima ludosti, mržnje i bezbožnoga smijeha,
na maloj lađici građenoj
od tuge nad bližnjim i briga —
još sidro Tvoje zastaje uz blatne obale griješnika,
još slabe jačaju, klonule dižu
riječi iz Tvojih knjiga.

Dijelila si neštedice svoje dragocjeno ulje;
njim su opskrbili svjetiljku duše — da ne ugasne
— milijuni djevica mudrih kroz naraštaje i stoljeća,
jer Tvoje ranjeno srce bilo je vrelo nepresahlo,
koje napaja duše sa plamenom vjere;
vodi ih kroz tamni zemaljski kraj
u sjaj
nebeskog proljeća.

BLAGOVEST izdaje Nadbiskupski Ordinarijat u Beogradu. — Odgovorni urednik: Dr Janez Jenko. konzultor. — Uredništvo i uprava: Beograd, Svetozara Markovića broj 20. — Poštanski fah 524. Tekući račun 101-704-3-533.
Grafičko preduzeće SRBOŠTAMPA — Beograd, Zmaj Jovina br. 39 — Telefon 20-268